

Een geit wordt uit voorzorg ingeënt.

Fitte en vitale dieren zonder preventieve antibioticakuur

PRAKTIJK Megastallen en de MRSA-bacterie wakkeren de discussie aan over het antibioticagebruik bij dieren. Veehouderijen incasseren de kritiek over preventief antibioticagebruik en onderzoeken tegelijkertijd de alternatieven. Zoals De Hoeve bv. Deze varkenshouderij wil het preventief antibioticagebruik drastisch terugdringen en doet daarom actief mee aan het Co-innovatieprogramma Landbouwhuisdieren en Antibiotica Reductie (CLEAR).

‘Antibiotica is goedkoop, werkt groeibevorderend en kan de individuele zorg van dieren zonder al te grote gezondheidsproblemen vervangen. Daarom geven houders uit de varkens-, kalver- en melkveesector hun dieren uit voorzorg antibiotica’, legt Hans Verhoeven, directeur van Hoeve bv. uit. ‘Het probleem treedt pas op als dieren ondanks de toegediende antibiotica ziek worden. Hoe zwaarder de antibioticakuur die dan nodig is, des groter de kans op totale resistentie tegen bepaalde infectieziekten. Komt een resistente bacterie zoals MRSA vervolgens in het vlees dat wij eten, dan levert dat problemen op voor de volksgezondheid. We hebben inmiddels te maken met een maatschappelijk probleem, omdat zich jaarlijks honderden patiënten in ziekenhuizen melden met resistente bacteriën tegen bijna alle soorten antibiotica.’

Verschillende strategieën

EL&I wil dat de veehouderij het antibioticagebruik bij dieren binnen drie jaar met 50 procent terugbrengt. Het programma CLEAR helpt de sector onder andere met het transparant maken van de aard van het antibioticagebruik. Verhoeven: ‘Samen met varkenshouderijen uit de regio doen we kennis en ervaring op met verschillende strategieën om het preventief gebruik van antibiotica naar nul terug te dringen. Daarvoor willen we eerst inzichtelijk maken wat er in

een bedrijf gebeurt. Welk luchtventilatiesysteem gebruikt een varkenshouder? Welk voer geeft hij aan zijn dieren en hoe regelt hij de temperatuur in zijn stal?’

Dagdosering

‘Ook willen we weten welke antibiotica de dieren krijgen en hoeveel. Kennen we de dagdosering, dan kunnen we het gebruik van antibiotica met elkaar vergelijken. Dat betekent ook dat in één klap duidelijk wordt wie antibiotica krijgt en wie niet. Zijn dat bijvoorbeeld alleen vleesvarkens of ook zeugen en biggen die net van hun moeder af zijn? Op basis van deze registraties kunnen de varkenshouders bijhouden welke voortgang zij boeken en waar eventuele knelpunten liggen.’

Gezond blijven

Door de resultaten uit de nulmeting met anderen te bespreken en te leren van elkaars *best practices*, kan de varkenshouderij een nieuw plan van aanpak maken. ‘Vooral op het gebied van gezondheidsmanagement. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat gezonde dieren fit en vitaal blijven? Niet door ze uit voorzorg antibiotica te geven, wel door de varkens te vaccineren tegen bepaalde infectieziekten en te zorgen voor een aangenaam klimaat, gezond voer en goede huisvesting. Varkenshouders die meedoen met het programma CLEAR zoeken naar alternatieven zonder dat het de bedrijfsvoering meteen op z'n kop zet. Dat doen ze in samenwerking met elkaar, maar zeker ook met dierenartsen en bijvoorbeeld voerleveranciers. Het belangrijkste is dat het bestrijden van preventief antibioticagebruik bij gezonde dieren op de agenda staat.’ InnovatieNetwerk voert in opdracht van de Directie Kennis en Innovatie het programma CLEAR uit.